

KOMENTARAS

Liepos 24 d., 2012 m.

Žilvičiams Lietuvos žemė nesvetinga dėl valstybės požiūrio

Žiniasklaidoje pasirodęs straipsnis, kuriame bendrovės „Jūsų sodui“ direktorius Petras Basalykas kviečia Lietuvos šilumininkus pasimokyti iš lenkų, atskleidžia, kad net biokuro rinkos dalyviai nesuvokia, kas mūsų šalyje yra atsakingas už tai, kad neišnaudojame vietinio kuro resursų.

Lietuvos žemė žilvičiams nesvetinga dėl to, kad biokuro katilinių statybomis yra nesuinteresuota mūsų valstybė, o ne šilumininkai. Žilvičių augintojai pirštais turėtų badyti atsakingus valdžios pareigūnus.

Valstybinė politika rodo, kad Lietuvos ūkis šiandien yra kreipiamas ne žaliuoju biokuro, o brangių gamtinių dujų keliu. Dujų zonoje Lietuvą dar labiau įkalins milijardus kainuosiantis suskystintųjų gamtinių dujų terminalas.

Tuo tarpu šilumininkai jau gerą dešimtmetį deda visas pastangas, kad rusiškos gamtinės dujos šilumos ūkyje būtų keičiamos beveik triskart pigesniu biokuru.

Kiekviena pasitaikiusia proga primename, kad biokuro plėtra yra pagrindinis kelias siekiant mažesnių šilumos kainų. Primename, kad Lietuva pajėgi visą 100 proc. centralizuotai tiekiamos šilumos pagaminti iš biokuro. Mokslininkų atliktos studijos rodo, kad vietinio kuro resursų tam mūsų miškuose ir laukuose – per akis.

Deja, valstybė mūsų negirdi. Šilumos tiekėjai vien savo jėgomis ir lėšomis yra nepajėgūs įgyvendinti šilumos ūkio pritaikymo biokurui. Nėra strateginio valstybinio požiūrio – kryptingo biokuro vartojimo plėtros šilumos ūkyje rėmimo.

Šiandien mūsų šalyje iš biokuro pagaminama apie 20 proc. visos centralizuotai tiekiamos šilumos. Galima teigti, kad to pasiekta išimtinai šilumininkų iniciatyva, pastangomis ir lėšomis.

Nors Lietuvos gyventojai šilumai išleidžia daugiausia pinigų, 2004-2013 metais šilumos tiekimo įmonėms perėjimui prie biokuro buvo skirta vos 145 mln. litų valstybės ir ES paramos. Tuo tarpu atliekų rūšiavimui skirta 500 mln. litų, vandentvarkai – net 3 mlrd. litų.

Dabar Ūkio ministerijos paskelbtos naujos sąlygos, kuriomis remiantis bus paskirstyta 75 mln. litų apimties ES fondų parama biokuro projektams. Ministerija skelbia, kad parama gali sudaryti 50 proc. projekto apimties, tačiau negali būti didesnė nei 5 mln. litų. Tiek kainuoja nedidelė biokuro katilinė, kuri gali atnešti naudos mažo miestelio šilumos ūkyje.

Ši paramos skyrimo tvarka atskleidžia, kad valstybė toleruoja perėjimą prie biokuro tik mažuosiuose šalies miestuose. Gi pagrindiniai brangių dujų vartotojai yra didieji šalies miestai: Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys.

Pakankama parama biokuro projektams yra būtina sąlyga siekiant užtikrinti didžiausią naudą šilumos vartotojams. Biokuro katilinių statybos reikalauja didelių investicijų, o parama leidžia neįtraukti investicijų grąžos į šilumos kainą – šilumos tarifą mažinti iš karto pradėjus veikti naujai katilinei.

Andrius Janukonis,

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (LŠTA) Tarybos pirmininkas

Daugiau informacijos:

Nerijus Mikalajūnas, LŠTA atstovas spaudai

+370 685 20513

nmikalajunas@dalkia.lt